Dosarul nr.4-1911/2024 (4-24088870-12-4-09082024)

**H O T Ă R Â R E**

În numele Legii

20 mai 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător – Grigoraș Viorelia

Grefier - Chiriac Dumitru

examinând în ședință publică cauza contravențională în privința SRL „*****”, cod fiscal *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. *****, în comiterea contravenției prevăzute la art.74 alin.(1) Cod contravențional, instanța de judecată,

a c o n s t a t a t :

La data de 30.07.2024 în cadrul unui control efectuat de către Agenția de inspectare și restaurare a monumentelor, s-a constatat că la data de 30.07.2024 SRL „*****”, pe str.***** din mun. Chișinău, a încălcat regimul de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniul cultural, acțiune exprimată prin desfășurarea lucrărilor de reparație pe interiorul și exteriorul imobilului care este parte componentă a nucleului istoric a mun. Chișinău, înregistrat cu nr.308 în Registrul monumentelor R.Moldova ocrotite de stat.

Ca urmare, la data de 30.07.2024 agentul constatator Pîrcălab Ghenadie din cadrul Agenției de Restaurare și Inspectare a Monumentelor a întocmit procesul-verbal cu privire a contravenție nr.000023 din 30.07.2024, prin care acțiunile persoanei juridice SRL „*****” au fost încadrate în prevederile art. 74 alin.(1) Cod contravențional.

La data de 06.08.2024 materialele cauzei contravenționale au fost expediate în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) pentru examinare conform competenței.

Agentul constatator Pîrcălab Ghenadie, director în cadrul Agenției de Restaurare și Inspectare a Monumentelor cât și reprezentantul SRL „*****”, cet. Cataraga Petru, în ședință de judecată, nu s-au prezentat, procedura de citare legală fiind respectată, iar prin prisma art.455 alin.(2), (3) Cod contravențional, instanța a dispus examinarea cauzei în absența acestora.

Studiind materialele cauzei, instanța de judecată constată, că fapta imputată persoanei juridice SRL „*****” este dovedită pe deplin și rezultă din următoarele considerente.

În conformitate cu art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din acelaşi Cod, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Vina persoanei juridice este dovedită prin materialele cauzei contravenționale, cercetate în ședință judiciară:

- Procesul-verbal cu privire la contravenție nr.000023 din 30.07.2024, prin care s-a constatat că, la 30.07.2024 în cadrul unui control efectuat de către Agenția de inspectare și restaurare a monumentelor, s-a constatat că la data de 30.07.2024 SRL „*****”, pe str.***** din mun. Chișinău, a încălcat regimul de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniul cultural, acțiune exprimată prin desfășurarea lucrărilor de reparație pe interiorul și exteriorul imobilului care este parte componentă a nucleului istoric a mun. Chișinău, înregistrat cu nr.308 în Registrul monumentelor R.Moldova ocrotite de stat. (f.d.5);

- Procesul-verbal de audiere a reprezentantului persoanei juridice în privința căreia a fost pornit proces contravențional SRL „*****”, reprezentantul cet. Cataraga Petru, din 30.07.2024, prin care ultimul a declarat că, actualmente pe adresa din mun. Chișinău, str. ***** SRL „*****” desfășoare lucrări de reparație și anume lucrări de termoizolare, reparații în interiorul clădirii. Despre faptul că imobilul face parte din nucleul istoric al mun. Chișinău, iar pentru desfășurarea lucrărilor era nevoie de obținut acte permisive a MC, autorizație, etc., nu a cunoscut. (f.d.6);

- Extrasul Agenției Servicii Publice din Registrul de stat al persoanelor juridice nr.546160 din 21.02.2024 a SRL „*****”. (f.d.8);

- Procesul-verbal de constatare nr.20 din 31.07.2024, potrivit căruia Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor la data de 17.06.2024 a fost sesizată de către cet. Vitalie Iațiuc despre lucrările ce se execută la imobilul din str. Armenească, 23. S-a constatat că imobilul respectiv este parte componentă a Nucleului istoric al Chișinăului cu amplasamentul cuprins între str. Alexei Mateevici-Mihai Viteazul-Ivan Zaichin-Albișoara-Cheiului-Ismail-Ștefan cel Mare-Ciuflea, reprezentat prin trama stradală cu fondul construit, scuarurile și monumentele păstrate în site înscris cu nr.308 în Registrul Monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.1531-XII din 22.06.1993. În urma inspectării din 10.07.2024 s-a constatat că pe adresa respectivă se execută lucrări de construcție capital la interior și lucrări de termoizolare a fațadei la exterior; careva acte permisive care ar justifica lucrările respective nu au fost prezentate. La fața locului s-au făcut fotografii, care se anexează. (f.d. 9);

- Planșe fotografice a imobilului de pe str.Armenească, 23. (f.d.10-13);

- Raportul de autosesizare din 15.07.2024, potrivit căruia expertul în patrimoniu Inga Frunze a sesizat AIRM privind verificarea legalității efectuării lucrărilor de construcții/reconstrucții capitale pe str. *****, mun. Chișinău, reprezentat prin trama stradală cu fondul construit, scuarurile și monumentele păstrate în site înscris cu nr.308 în Registrul Monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.1531-XII din 22.06.1993. (f.d.14);

- Extrase de site din 25.07.2024. (f.d.16-17);

- Declarația cet. Cataraga Petru din 16.07.2024. (f.d. 18);

- Citația pe numele cet. Cataraga Petru pentru data de 16.07.2024. (f.d.19);

- Procura nr.02-300724 din 30.07.2024 de împuternicire a cet. Cataraga Pentru de reprezentare în fața AIR. (f.d.20);

- Extrasul din Monitorul Oficial nr.15-17 din 02.02.2010. (f.d. 21-23).

Aşadar, în cadrul ședinței judiciare s-a constatat cu certitudine, că la data de 30.07.2024, ca urmare a efectuării unui control de către ARIM, s-a stabilit că SRL „*****”, pe str. ***** din mun. Chișinău, a încălcat regimul de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniul cultural,

acțiune exprimată prin desfășurarea lucrărilor de reparație pe interiorul și exteriorul imobilului care este parte componentă a nucleului istoric a mun. Chișinău, înregistrat cu nr.308 în Registrul monumentelor R.Moldova ocrotite de stat, fără actele permisive.

În conformitate cu art. 2 din Legea nr.1530 din 22.06.1993 privind ocrotirea monumentelor, toate monumentele situate pe teritoriul Republicii Moldova fac parte din patrimoniul ei cultural şi se află sub protecţia statului.

Potrivit Registrului monumentelor RM ocrotite de stat, pe str. Armenească nr.23 mun. Chișinău se află o Casă individuală, ce datează de la sf. sec. XIX și care constituie un monument arhitectural de importanță națională, inclus în registru cu nr. 308.

Conform art. 13 din Legea nr.1530 din 22.06.1993 privind ocrotirea monumentelor, în vederea menţinerii autenticităţi şi a integrităţii monumentelor, deţinătorii lor, cu orice titlu juridic, sunt obligaţi să ia măsuri ce asigură protecţia şi paza monumentelor, *să avizeze la autoritatea competentă documentaţiile de proiect de intervenţie la monumente*, să nu admită demolarea, mutilarea, deteriorarea, neîntreţinerea sau abandonarea acestora.

Conform art.14 din Legea nr.1530 din 22.06.1993 privind ocrotirea monumentelor, deţinătorii cu orice titlu juridic ce posedă, folosesc sau păstrează monumente cu valoare istorică, artistică sau ştiinţifică luate la evidenţă sau înscrise în Registrul monumentelor sunt obligaţi să respecte prevederile prezentei legi, condiţie ce se include în actele de proprietate, de cumpărare-vânzare sau de închiriere.

Astfel, instanța constată, SRL „*****”, având în posesie și proprietate imobilul amplasat pe str.Armenească, 23, mun. Chișinău, imobilul respectiv fiind parte componentă a Nucleului istoric al Chișinăului cu amplasamentul cuprins între str. Alexei Mateevici-Mihai Viteazul-Ivan Zaichin-Albișoara-Cheiului-Ismail-Ștefan cel Mare-Ciuflea, reprezentat prin trama stradală cu fondul construit, scuarurile și monumentele păstrate în site înscris cu nr.308 în Registrul Monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.1531-XII din 22.06.1993, în urma inspectării din 10.07.2024 s-a constatat că pe adresa respectivă se execută lucrări de construcție capital la interior și lucrări de termoizolare a fațadei la exterior; careva acte permisive care ar justifica lucrările respective nu au fost prezentate.

Drept urmare, la data de 30.07.2024, în privința persoanei juridice SRL „*****”, care este reprezentată de cet. Cataraga Petru, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.000023 din 30.07.2024 în baza art.74 alin.(1) Cod contravențional. Procesul-verbal a fost întocmit în prezența reprezentantului Cataraga Petru, aceasta l-a semnat, fără a indica careva obiecții.

Prin justeţea probelor, instanţa de judecată consideră acţiunile persoanei juridice SRL „*****”, corect calificate în baza art.74 alin.(1) Cod contravențional, conform semnelor calificative – încălcarea regimului de protecţie şi de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural, a patrimoniului arheologic sau a monumentelor de for public, contravenție pentru comiterea căreia sancțiunea prevede pentru persoana juridică sancțiunea sub formă de amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța va ține cont de scopul legii contravenționale, prevăzut de art. (2) al Codului contravențional, de principiul individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale, prevăzut de art. (9) al Codului contravențional, de gravitatea faptei ce i se impută, considerând oportună aplicarea pedepsei amenzii în cuantum minim. Circumstanțe atenuante sau agravante pe cauză n-au fost stabilite.

Călăuzindu-se de prevederile art. 460-462 Cod contravențional, instanța de judecată

H o t ă r ă ș t e :

Se recunoaște vinovată SRL „*****”, cod fiscal ***** cu sediul în mun. Chișinău, str. *****, de comiterea contravenției prevăzută la art.74 alin.(1) Cod contravențional și, în baza acestei legi, se aplică persoanei juridice SRL „*****” sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 1000 (una mie) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 50000 (cincizeci) mii lei.

Se explică SRL „*****” că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare sancțiunii contravenționale. În acest caz se va considera că sancțiunea amenzii este executată integral.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs în termen de 15 zile, la Curtea de Apel Centru, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței, judecător Grigoraș Viorelia